

Die Haghe

125 jaar

Maart 2015
125e jaargang nr. 2
verschijnt 6 x per jaar

Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix

LEDENBERICHT

Van de voorzitter

In het jaar van ons 125-jarig bestaan blijkt hoezeer onze leden bij het wel en wee van de vereniging betrokken zijn. Er zijn er al heel wat die de lustrumbijdrage van 125 euro hebben gestort en ik ben hen daar zeer dankbaar voor. Al diegenen die het van plan waren, maar nog niet hebben gedaan: u kunt nog steeds uw bijdrage storten op giro NL49 INGB 0000 0717 91 t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe onder vermelding van 125 jaar Die Haghe. Dan komt u op de lijst van intekenaars en ontvangt u een gratis uitnodiging voor het lustrumsymposium op vrijdagmiddag 2 oktober in Sociëteit De Witte. Daar zal een viertal kenners van de geschiedenis en de beeldhouwkunst van onze stad spreken over al die historische figuren die door beelden in de openbare ruimte zijn vereeuwigd. Dit sluit niet alleen aan bij het jubileumboek, maar ook bij de tentoonstelling in het Haags Historisch Museum die op die dag zal worden geopend. Dit brengt mij er toe onze nauwe band met het Haags Historisch Museum nog eens onder uw aandacht te brengen. Onze vereniging werd er 125 jaar geleden opgericht, wij houden er onze ledenvergaderingen en er vinden geregeld lezingen en rondleidingen plaats. Dit heeft ons er toe gebracht aan u als leden nog dit jaar een voorstel voor te leggen tot fusering van onze vereniging met de 'Vrienden van het Haags Historisch Museum', niet alleen omdat we dat zijn, maar ook om zo onze nauwe band met deze onmisbare instelling te bevestigen en te verdiepen.

Florus Wijsenbeek

Voorjaarsledenvergadering

Het bestuur van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe nodigt u graag uit tot het bijwonen van de Voorjaarsledenvergadering 2015. Deze wordt op zaterdag 21 maart om 11.15 uur gehouden in de Schutterszaal van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7. Vanaf 11.00 uur inloop en koffie in het museumcafé.

Agenda:

1. Opening
2. Mededelingen
3. Verslag van de Najaarsledenvergadering van 27 september 2014
4. Jaarstukken 2015; de stukken worden ter vergadering uitgereikt en zijn vanaf 14 maart op te vragen bij de penningmeester, tel.06-57276324 of via: ebdevries@xs4all.nl; verslag van de kascommissie; decharge van de penningmeester; benoeming kascommissie voor het volgende jaar.

AGENDA

14 maart
Lezing over Maison Kelder

21 maart
Voorjaarsledenvergadering

31 maart
Excursie RKD

11 april
Stadswandeling: het Haagse Grondwetpad

16 april
Bezoek aan Bink36

24 april
Voorjaarswandeling door Marlot

PostNL
Port Betaald

5. Bestuursamenstelling: mevrouw Phil Swenker is aftredend en niet herkiesbaar. Het bestuur stelt voor in haar plaats te benoemen Eline Zantvoort, werkzaam bij het Haags Gemeentearchief.
6. Vertegenwoordiging van Die Haghe in het Haags Monumentenplatform
7. Activiteiten voor de leden
8. Lustrum 2015
9. Rondvraag
10. Sluiting

Verslag Najaarsledenvergadering

De Najaarsledenvergadering van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe werd op 27 september 2014 gehouden in de Schutterszaal van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7.

1. *Opening.* Voorzitter Florus Wijsenbeek opent de vergadering om 11.15 uur precies, heet de 45 aanwezige leden hartelijk welkom en dankt het Haags Historisch Museum voor zijn gastvrijheid.
2. *Mededelingen.* De voorzitter legt uit dat directeur Marco van Baalen verhinderd is en geeft daarom het woord aan medewerker en medebestuurder Lex van Tilborg. Deze heet de leden welkom namens het museum. Voorzitter Wijsenbeek deelt vervolgens mede dat dit jaar het Jaarboek zal worden uitgereikt in Hotel Des Indes op 18 december a.s.
Volgend onderwerp: de ontwikkelingen rondom de vereniging zelf. Er is een lichte ledenstijging te constateren, maar toch blijkt Die Haghe een kleine vereniging te zijn vergeleken met zusterverenigingen in andere steden. Dit komt door het grote aantal verschillende historische verenigingen in de Hofstad. Enerzijds wordt deze versnippering tegengegaan door twee nieuwe collectieve activiteiten: ten eerste komt er een gezamenlijk historisch blad waaraan alle verenigingen hun bijdragen gaan leveren en ten tweede een gemeenschappelijke website waarop een overzicht van alle historische verenigingen wordt aangeboden en men door kan klikken naar de verschillende websites van de afzonderlijke verenigingen. Anderzijds is, om onze leden interessante en kwalitatief goede producten te kunnen blijven aanbieden en zo onze vereniging goed te kunnen positioneren, een contributieverhoging van drie euro noodzakelijk, die tijdens de bespreking van de financiële overzichten nader toegelicht zal worden.
Tot slot benadrukt de voorzitter dat, willen we met de moderne tijd meegaan, we meer van internet en e-mailverkeer gebruik moeten gaan maken en ook voor een sneller contact met de leden over willen gaan op nieuwsbrieven via e-mail, die op lange termijn het Ledenbericht moeten gaan vervangen. Hij doet wederom een oproep aan de leden hun e-mailadressen door te geven.
Vervolgens neemt de secretaris het woord om de volgende berichten van verhindering op te lezen: de dames van Aartsen, Hamel, de Kruijf, Vader en Kraaijenhagen-Oostinga en de heren Andriessen, Bordewijk, van Dam, van Herwaarden, Nigten, van de Poll, 't Hart en Vader.
3. *Verslag van de Voorjaarsledenvergadering 2014.* Geen op- of aanmerkingen, dus aangenomen.
4. *Begroting 2015.* De inkomsten zijn veelal hetzelfde als het afgelopen jaar, alleen de rente en advertentie-inkomsten zijn naar beneden bijgesteld van respectievelijk 500 naar 250 euro en van 1500 naar 1000 euro. Op de vraag van mevr. Chavannes waarom de 15.000 euro voor het lustrum ook bij de 'baten' staan vermeld, antwoordt de penningmeester dat dit gereserveerd geld is dat op de balans staat en dat volgend jaar 'binnegehaald' en vervolgens uitgegeven gaat worden aan het lustrumproject dat wij gezamenlijk met het Haags Historisch Museum gaan uitvoeren.

trumproject dat wij gezamenlijk met het Haags Historisch Museum gaan uitvoeren.

Bij de uitgaven zijn de kosten voor het Ledenbericht naar boven bijgesteld van 5.000 naar 5.500 euro in verband met de stijgende druk- en portokosten. Tevens is een reservering opgenomen van 1000 euro om de website aantrekkelijker te maken.

De heer Pim Reinders vraagt of er een mogelijkheid is het Jaarboek uit naam van het museum of een andere stichting uit te geven, zodat de BTW teruggevorderd kan worden. De penningmeester antwoordt dat het BTW tarief voor het jaarboek 6% bedraagt en dat we voorzichtig moeten zijn met bijzondere constructies en de voor- en nadelen goed moeten afwegen. Vervolgens wordt de begroting en het dekkingsplan voor het lustrumproject met het Haags Historisch Museum toegelicht. De penningmeester legt uit dat dit plan door Die Haghe en het museum gezamenlijk is geschreven en er vervolgens ook gezamenlijk aan de fondsenwerving wordt gewerkt. De begroting toont dat er na aftrek van de eigen bijdragen van beide partners, een tekort van 62.500 euro overblijft, waarvan inmiddels na heel hard werken al een bedrag van 45.000 euro aan ondersteuning is toegezegd, voorwaar een prachtig resultaat. De heer Henk Grootveld vraagt of er een beknopt plan beschikbaar is voor leden, zodat zij mee kunnen helpen met het zoeken naar sponsors. Geantwoord wordt dat er inderdaad een beknopt plan digitaal beschikbaar is voor geïnteresseerde leden.

Om de dalende inkomsten en de stijgende kosten op te kunnen vangen wordt voorgesteld de contributie te verhogen van 24,50 naar 27,50 euro per afzonderlijk lid en van 31,50 naar 35,00 euro per gezin, waardoor de inkomsten van 22.000 naar 24.000 euro zullen gaan. De vergadering gaat bij acclamatie met dit voorstel akkoord.

De voorzitter dankt tenslotte de penningmeester voor zijn grote inzet, niet alleen wat de financiën betreft, maar ook voor het lustrum en diverse digitale werkzaamheden.

5. *Lustrum 2015.* Veel tijd wordt er, zowel door lustrumcommissie als bestuur, besteed aan de voorbereidingen voor het lustrum van Die Haghe, dat volgend jaar 125 jaar bestaat. Het thema is 'Den Haag in beelden', dat zal worden vormgegeven in een jubileumboek, een tentoonstelling in het Haags Historisch Museum, een symposium in Sociëteit De Witte en een wedstrijd, georganiseerd voor middelbare scholieren die kunnen meedingen naar de prijs voor het beste profielwerkstuk over de geschiedenis van Den Haag.
6. *Bestuursamenstelling.* De voorzitter neemt afscheid van secretaris Paul de Kieft die ruim 6 jaar lang op voorbeeldige wijze zijn bestuurstaak heeft uitgeoefend. Zijn functie zal worden overgenomen door mevr. Ineke Goudsward, reeds lid van het bestuur. Als nieuw bestuurslid wordt voorgesteld mevr. Monique de Vries, een geboren en getogen Haagse met een grote bestuurlijke ervaring, hetgeen door de vergadering bij acclamatie wordt goedgekeurd.

7. *Overzicht activiteiten.* Lex van Tilborg krijgt wederom het woord en meldt dat er het afgelopen halfjaar een afwisselend programma van 7 activiteiten is georganiseerd, die soms meerdere keren werden herhaald en waaraan door 230 leden is deelgenomen. De heer Van Tilborg werd bij het organiseren van de activiteiten geassisteerd door mevr. Ineke Goudswaard en de heer Nick Roestenburg die aan de vergadering wordt voorgesteld. De zomerexcursie was dit jaar naar het historische Haarlem, werd goed bezocht en leverde veel positieve reacties op.
8. *Jaarboek 2014.* De heer Herman Rosenberg van de redactie-commissie vertelt dat er dit jaar zo'n groot aanbod van artikelen was dat niet alle stukken geplaatst konden worden. Om de kosten niet te overschrijden is een aantal artikelen naar het volgend jaar doorgeschoven. Het aanbod varieert van hofschilder Jan van Eijck aan het middeleeuwse Haagse Hof tot het pas gecreëerde Emma's Hof in het Regentessekwartier.
9. *Rondvraag.* Er zijn geen vragen of opmerkingen.
10. *Sluiting.*

Na afloop van de vergadering geeft voorzitter Wijzenbeek het woord aan de gemeentearchivaris, de heer Maarten Schenk. Als voorzitter van de jury van de Die Haghe Prijs, verder bestaande uit prof. dr. C.A. Chavannes-Mazèl en mevr. H.S. van Aartsen-Warsen, gaat hij over tot het voorlezen van het juryrapport en blijken er twee prijswinnaars te zijn: Jan Hein Furné met *Plaatsen van beschaafd vertier* en Diederick Klein Kranenburg met *Samen voor ons eigen*. Vervolgens gaat de heer drs. Cees Bijloos namens de Bank Insinger de Beaufort, sponsor van de Die Haghe Prijs, over tot het uitreiken van de prijzen van tweemaal 2.500 euro, waarna de heer Schenk van beide prijswinnaars een kort interview afneemt.

Activiteiten voor de leden

Lezing over Maison Kelder

Auteur Danny Verbaan heeft in zijn boek over Maison Kelder een huzarenstukje geleverd met zijn gedetailleerde reconstructie van de geschiedenis van deze gerenommeerde banketbakkerij. Aangezien er in de archieven heel weinig over het bedrijf te vinden was, moest hij zijn verhaal base-

ren op een zeer groot aantal gesprekken met werknemers, klanten en de betrokken familieleden. In zijn lezing zal Danny Verbaan nader ingaan op

de manier waarop hij zijn onderzoek heeft aangepakt en tot zijn ontdekkingen is gekomen. U kunt vragen stellen en het boek (dat waarschijnlijk ook te koop is) met zijn vele foto's inzien. En uiteraard serveren we voorafgaande aan de lezing bij het gebruikelijke kopje koffie of thee diverse soorten echte Keldertaart!

Datum: zaterdag 14 maart

Aanvang: 11.30 uur (inloop met koffie/thee en Maison Keldertaart vanaf 11.00 uur)

Locatie: Haags Historisch Museum

Kosten: 6 euro voor leden, 9 euro voor introducés

Maximaal: 50 personen

Aanmelden: vanaf 7 maart via aanmeldendieaghe@hotmail.com of 06-22123039

Excursie RKD

Het RKD (Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, voorheen: Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie) is één van de belangrijkste kunsthistorische kenniscentra ter wereld. Het beheert een unieke collectie archief-, documentatie- en bibliotheekmateriaal met betrekking tot de westerse kunst vanaf de middeleeuwen: zeven miljoen afbeeldingen, een half miljoen boeken, één kilometer archieven, etc. De RKD-collecties zijn ontsloten door middel van verschillende databases, die gratis op internet kunnen worden geraadpleegd (www.rkd.nl).

Erik Löffler, sinds 1997 bij het RKD werkzaam als conservator oude teken- en prentkunst, zal u inwijden in de geheimen van deze instelling, zodat ook u voortaan weet hoe u informatie kunt opzoeken over uw lievelingskunstenaar of -kunstwerk. Natuurlijk zal er extra aandacht zijn voor Den Haag, bijvoorbeeld in de vorm van interessant topografisch materiaal.

Datum: dinsdag 31 maart

Aanvang: 11.00 uur

Locatie: Prins Willem-Alexanderhof 5 (in het gebouw van de Koninklijke Bibliotheek)

Kosten: 4 euro

Maximaal 25 personen (alleen voor leden)

Aanmelden: vanaf 7 maart via aanmeldingendieaghe@hotmail.com of 06-22123039

Het RKD is gevestigd in het gebouw van de Koninklijke Bibliotheek.

Stadswandeling: het Haagse Grondwetpad

Vorig jaar werd het 200-jarig bestaan van onze Grondwet gevierd. In Den Haag, hart van onze rechtstaat, is daar ook veel aandacht aan besteed. Minder bekend is echter de rol die verschillende gebouwen in Den Haag hebben gespeeld in de geschiedenis van onze

constitutionele democratie. Want wat heeft de Gevangenpoort te maken met de scheiding der machten, wat is de achtergrond van de Ridderzaal en waar staat de Grondwetbank?

In de stadswandeling 'Het Haagse Grondwetpad' zal een gids van Prodemos u leiden langs meer dan 20 interessante plaatsen die te maken hebben (gehad) met artikelen uit de Grondwet. Indien mogelijk, wordt ook een kort bezoek gebracht aan de Ridderzaal.

Datum: zaterdag 11 april,
Aanvang: 11.00 uur (90 minuten)
Locatie: Prodemos, Hofweg 1H
Kosten: 8 euro
Maximaal 25 personen (alleen voor leden)
Aanmelden: vanaf 7 maart via aanmeldendieaghe@hotmail.com of 06-22123039

Bezoek aan Bink36

In de Binckhorst, vlak achter de spoorlijn Den Haag HS – Leiden, staat het gebouwencomplex Bink36. Het werd in de periode 1918-1952 gebouwd voor diverse diensten van de PTT. Het complex werd aanvankelijk ontworpen door rijksbouwmeester Teeuwisse, later zorgden verschillende architecten voor diverse uitbreidingen. Het pand is hiermee een belangrijk voorbeeld van Haags industrieel erfgoed. Het gebouwencomplex was tot 2008 in gebruik bij KPN. In dat jaar werd het gekocht door een woningcorporatie die het omvormde tot bedrijfsverzamelgebouw en kunstbroedplaats Bink36. Hierbij werd veel van het karaktervolle complex intact gelaten. Al met al zeer interessant om het gebouw te bezoeken onder leiding van de beheerder.

Datum: donderdag 16 april
Aanvang: 10.00 uur
Locatie: Binckhorstlaan 36, Den Haag. Per OV te bereiken met tramlijn 17, halte Weteringplein (vanaf hier ruim 5 minuten lopen)
Kosten: 4 euro
Maximaal 15 personen (alleen voor leden)
Aanmelden: vanaf 7 maart via aanmeldendieaghe@hotmail.com of 06-22123039

Voorjaarswandeling door Marlot

Woonhuis in Marlot naar ontwerp van Co Brandes.

In 1640 kocht David de Marlot een landgoed dat naar hem werd vernoemd. In februari 1917 besloot Burgemeester en Wethouders van Den Haag tot aankoop van Marlot voor 1 miljoen gulden. Een derde van het oppervlak werd getransformeerd tot wandelpark. In 1923 besloot het gemeentebestuur 33 hectare te bestemmen voor villabebouwing van een hoge architectonische kwaliteit. Om de eenheid te bewaren werd aan slechts drie architecten gevraagd schetsplannen voor de woningen te maken. Voor de ontwikkeling van de volgende twee delen van de wijk bleek Co Brandes zowel bij de bestuurders als de toekomstige bewoners favoriet als architect. Met het door hem ontworpen Parkflat Marlot uit 1934 werd de bouw van de wijk afgerond. Het was de bloeitijd van de bouwstijl van de Nieuwe Haagse School U zult door Marlot worden rondgeleid door de Nieuwe Haagse School-deskundige bij uitstek, Marcel Teunissen.

Datum: vrijdag 24 april
Aanvang: 14.00 uur (tot 16.00 uur)
Locatie: Marlotkerk, Bloklandenplein
Kosten: 6 euro
Maximaal 25 personen (alleen voor leden)
Aanmelden: vanaf 7 maart via aanmeldendieaghe@hotmail.com of 06-22123039

Het bestuur van Die Haghe is als volgt samengesteld:

Voorzitter
drs. F.A. Wijsenbeek

Secretaris
mw. drs. W. Goudswaard
tel: 070-3602894

Penningmeester
ir. E.B. de Vries

Leden
mw. Ph.A.M. Swenker
drs. L.A.F.H. van Tilborg
mw. drs. J.M. de Vries

Secretariaat
Valkenboslaan 5
2563 CD Den Haag
e-mail: inekegoudswaard@gmail.com

Financiën
Storting op giro 71791
(IBAN: NL49 INGB 0000 0717 91)
t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe

Info ledenadministratie en opgave nieuwe leden
ir. E.B. de Vries
Margrietstraat 9
2555 PT Den Haag
ebdevries@xs4all.nl

Redactieadres Ledenbericht
Balistraat 32
2585 XT Den Haag
e-mail: michioldmast@gmail.com

Redacteur Ledenbericht
drs. W.M. van der Mast

Website Die Haghe:
www.haagsegeschiedenis.nl

Jaarboek Die Haghe
Voor aanwijzingen auteurs en inzenden van kopij:
V.L.C. Kersing, Dienst Stadsbeheer Afdeling Archeologie, Postbus 12651, 2500 DP Den Haag, tel. 070-3536633, e-mail victor.kersing@denhaag.nl

Contributie/Opzegging
Bij opzegging van het lidmaatschap in de loop van het verenigingsjaar blijft de contributie voor dat jaar verschuldigd. Zie Statuten op website Die Haghe.